

Gweithredu Argymhellion Adroddiad Ymchwiliad Craffu Cludiant Ôl-16 i Addysg Bellach

Diweddariad Aelod Cabinet (Mai 2016)

Ym mis Tachwedd 2015 cyflwynwyd adroddiad yn nodi bwriadau'r Aelod Cabinet o ran ymateb i argymhellion Adroddiad Ymchwiliad Craffu Cludiant Ôl-16.

Rhannwyd yr argymhellion i dri chategori:

- gweithredu yn syth,
- cydweithio yn y tymor canolig gyda gwasanaethau/ partneriaid eraill er mwyn ymchwilio i ymarferoldeb gweithredu'r argymhellion,
- peidio ystyried yr argymhellion hyn am y tro

Dyma ddiweddariad ar y cynnydd o ran gweithredu'r argymhellion.

(Wrth gyfeirio at argymhellion penodol, defnyddir y rhifau sydd ar eu cyfer yn y 'Crynodeb o'r Argymhellion' a geir ar dudalennau 7 ac 8 o'r adroddiad.)

Gweithredu'n syth

Argymhelliad	Beth sydd wedi digwydd a phryd	Effaith y gweithredu
5 Mae angen cysondeb yn y ddarpariaeth a'r trefniadau ar draws Gwynedd er rhoi cyfle cyfartal a theg i bawb	Mae geiriad y Polisi Cludiant Ôl-16 Oed wedi cael ei ddiweddarau er mwyn codi un pris yn unig ar gyfer Tocyn Teithio 16+, a thrwy hynny, diddymu unrhyw wahaniaethu mewn pris wrth deithio i ysgol neu goleg lleol (dalgyllch) neu i unrhyw sefydliad sydd wedi'i nodi yn y polisi. Gosodir un pris yn £100 y tymor. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Bydd codi un pris yn unig a dileu'r cysyniad o ddalgyllch yn sicrhau cysondeb o ran y ddarpariaeth a'r trefniadau sydd ar gael i bawb, boed yn ddisgyblion ysgol neu fyfyrwyr coleg, lle bynnag bônt yn byw.
6 Mae angen adolygu'r dalgyllchoedd i leihau amseroedd a phellteroedd teithio dysgwyr/myfyrwyr yn unol â'r Canllaw Statudol Teithio gan Ddysgwyr	Mae geiriad y Polisi Cludiant Ôl-16 Oed wedi cael ei ddiweddarau er mwyn codi un pris yn unig ar gyfer Tocyn Teithio 16+, a thrwy hynny, diddymu unrhyw wahaniaethu mewn pris wrth deithio i ysgol neu goleg lleol (dalgyllch) neu i unrhyw sefydliad sydd wedi'i nodi yn y polisi. Gosodir un pris yn £100 y tymor. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Mae geiriad newydd y polisi yn diddymu'r cysyniad o ddalgyllch o ran cludiant ôl-16. Bydd hyn yn caniatáu i'r dysgwyr fynychu'r sefydliad mwyaf addas iddynt heb i amrywiaeth yng nghost Tocyn Teithio 16+ orfod fod yn ystyriaeth.

12c	Dylid, ar sail y dystiolaeth a ganfuwyd yn ystod yr ymchwiliad craffu, gosod un pris i bawb.	Mae geiriad y Polisi Cludiant Ôl-16 Oed wedi cael ei ddiweddarau er mwyn codi un pris yn unig ar gyfer Tocyn Teithio 16+. Gosodir un pris yn £100 y tymor. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Mae geiriad newydd y polisi yn gosod un pris i bawb.
9	Mae angen sicrhau cyd-ddealltwriaeth y darparwyr addysg bellach a Galw Gwynedd o Bolisi Cludiant Ôl-16 Cyngor Gwynedd	Mae geiriad y Polisi Cludiant Ôl-16 Oed wedi cael ei ddiweddarau er mwyn codi un pris yn unig ar gyfer Tocyn Teithio 16+, a thrwy hynny, diddymu unrhyw wahaniaethu mewn pris wrth deithio i ysgol neu goleg lleol (dalgyllch) neu i unrhyw sefydliad sydd wedi'i nodi yn y polisi. Gosodir un pris yn £100 y tymor. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Mae geiriad ac amodau'r polisi newydd yn llawer symlach ac yn mynd i fod o gymorth er mwyn sicrhau cyd-ddealltwriaeth y darparwyr addysg bellach a Galw Gwynedd o'r polisi.
10	Dylid, yn ysbryd Ffordd Gwynedd, sicrhau bod cwestiynau defnyddwyr yn cael eu hateb gan eu cyswllt cyntaf	Mae geiriad y Polisi Cludiant Ôl-16 Oed wedi cael ei ddiweddarau er mwyn codi un pris yn unig ar gyfer Tocyn Teithio 16+, a thrwy hynny, diddymu unrhyw wahaniaethu mewn pris wrth deithio i ysgol neu goleg lleol (dalgyllch) neu i unrhyw sefydliad sydd wedi'i nodi yn y polisi. Gosodir un pris yn £100 y tymor. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Mae geiriad ac amodau'r polisi newydd yn llawer symlach ac yn mynd i fod o gymorth er mwyn sicrhau bod cwestiynau defnyddwyr yn cael eu hateb gan eu cyswllt cyntaf.
11	Mae angen i Gyngor Gwynedd a'r darparwyr addysg ôl-16 gydweithio'n agos i ddarparu gwybodaeth gyson, berthnasol a phwrpasol ar gyfer dysgwyr a'u teuluoedd gan ddefnyddio dulliau amrywiol ac addas sydd yn sicrhau cyfle cyfartal i bawb	Mae'r deunydd cyfathrebu sydd yn ymwneud â'r Polisi Cludiant Ôl-16 yn cael ei adolygu er mwyn cyd-fynd â geiriad y polisi newydd ac unrhyw drefniadau newydd eraill (boed hynny ar y wefan, gohebiaeth i ddisgyblion ysgol, sgript gweithwyr Galw Gwynedd, ayyb).	Y gwaith hwn wedi'i gychwyn. Taflen wedi'i gyflwyno i ddisgyblion 6ed dosbarth, a thaflen ar gyfer blwyddyn 11 cyfredol ar fin cael ei ryddhau.
12ch	Dylid sicrhau bod y gwasanaeth yn cynnig cyfle cyfartal i fyfyrwyr coleg a dysgwyr ysgolion uwchradd.	Ystyrir bod argymhelliad 12ch yn debyg iawn i argymhelliad 5 (uchod), a bod dileu'r cysyniad o ddalgyllch yn cyfrannu tuag at weithredu'r argymhelliad hwn. Daw'r polisi newydd yn weithredol ar 1 Medi 2016.	Bydd codi un pris yn unig a dileu'r cysyniad o ddalgyllch yn sicrhau cysondeb o ran y ddarpariaeth a'r trefniadau sydd ar gael i bawb, boed yn ddisgyblion ysgol neu fyfyrwyr coleg, lle bynnag bônt yn byw.

3	Dylid adeiladu ar y sylfaen o weithio mewn partneriaeth gyda'r amrywiol sefydliadau i drefnu gwasanaeth pwrpasol	Ystyfir bod argymhelliad 3 ar waith yn barhaol.	Mae pob partner yn cyfrannu at wella'r ddarpariaeth sydd ar waith.
---	--	---	--

Cydweithio yn y tymor byr/canolig gyda gwasanaethau/ partneriaid eraill er mwyn ymchwilio i ymarferoldeb gweithredu'r argymhellion

Mae trafodaethau rhagarweiniol wedi'u cynnal gyda Grŵp Llandrillo-Menai mewn perthynas ag argymhellion 1, 12b, 5, 7 a 12dd.

Argymhelliad	Beth sydd wedi digwydd a phryd	Effaith y gweithredu
1	Er gwella manteision i'r dysgwyr/myfyrwyr a'u teuluoedd, lleihau prosesau ac yn ysbryd Ffordd Gwynedd, dylid cydweithio'n agosach ac i negodi efo Grŵp Colegau Llandrillo Menai i fod yn asiant i Gyngor Gwynedd	Mae ffigurau niferoedd a chostau cynhyrchu'r tocynnau teithio yn cael eu darparu i'r Coleg.
12b	Ar sail y dystiolaeth a ganfuwyd yn ystod yr ymchwiliad craffu argymhellir y dylid ystyried cyfuniad o opsiynau. Opsiynau 3, 6 a 7 - newid i system tocynnau, trosglwyddo gwasanaeth cludiant i'r coleg a gweinyddiaeth tocynnau cludiant coleg i Grŵp Colegau Llandrillo Menai.	Gweler 1 uchod o ran trosglwyddo gweinyddiaeth tocynnau cludiant i'r coleg.
5	Mae angen cysondeb yn y ddarpariaeth a'r trefniadau ar draws Gwynedd er rhoi cyfle cyfartal a theg i bawb	Bydd Fforwm Defnyddwyr yn cael ei sefydlu (i gynnwys cynrychiolaeth o'r myfyrwyr) er mwyn trafod amodau'r Tocyn Teithio 16+. Ceisir rhaglennu cyfarfod o'r Fforwm Defnyddwyr cyn diwedd tymor yr haf.
7	Mae angen i'r darparwyr addysg ôl-16	Rydym yn disgwyl ymateb swyddogol gan y coleg

	gydweithio i roi systemau yn eu lle i gasglu data er darganfod os ydi costau teithio yn arwain i fyfyrwyr ddisgyn allan o addysg bellach	Coleg Llandrillo-Menai. Mae'r Consortiwm Addysg Ôl-16 Gwynedd a Môn Consortiwm yn chwilio i ddefnyddio holiadur Llais y Dysgwyr i gasglu barn myfyrwyr am gostau teithio ôl-16. Bydd hwn yn gallu casglu barn myfyrwyr cyfredol, ond nid ydym, hyd yma, wedi adnabod dull o gasglu niferoedd y rhai sydd wedi gadael addysg ôl-16 oherwydd costau teithio.	mewn perthynas â'r argymhelliad. Gellir cael barn myfyrwyr am gostau teithio ôl-16.
12dd	Dylid parhau gyda'r ymarfer da o'r ddarpariaeth athrawon / darlithwyr peripatetig ac adeiladu ar y sylfaen o weithio mewn partneriaeth a'i adolygu'n rheolaidd.	Trafodwyd yr argymhelliad hwn efo cynrychiolwyr Coleg Llandrillo-Menai.	Rydym yn disgwyl ymateb swyddogol gan y coleg mewn perthynas â'r argymhelliad.
4	Dylid cael Polisi Cludiant Ôl-16 pwrpasol sydd yn ystyried modd y dysgwyr/myfyrwyr a'u teuluoedd i dalu am gostau cludiant	Ystyrir bod y Lwfans Cynhaliath Addysg (LCA) eisoes yn cyfrannu at weithredu argymhelliad 4. Fodd bynnag, codwyd y mater gyda chynrychiolydd Grŵp Llandrillo-Menai gyda'r bwriad o leihau'r amser a gymerir i sicrhau taliad cyntaf y LCA. Mae'r Adran Addysg wedi sefydlu system lle y gellir gwneud rhandaliadau misol (yn hytrach na gorfod talu un swm ar ddechrau'r tymor). Mae'r system talu trwy gyfrwng Debyd uniongyrchol yn ei le ers Pasg 2016.	Rydym yn disgwyl ymateb swyddogol gan y coleg mewn perthynas â'r argymhelliad.

Mae trafodaethau hefyd wedi'u cynnal gyda'r Uned Gludiant Integredig mewn perthynas ag argymhelliad 2 a 12b.

Argymhelliad	Beth sydd wedi digwydd a phryd	Effaith y gweithredu
2 Dylid adolygu'r Polisi Cludiant Ôl-16 i sicrhau Polisi addas a phwrpasol i gyfarch gofynion y Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 a'r Canllaw Teithio gan Ddysgwyr – Darpariaeth Statudol a Chanllaw Gweithredol	Un agwedd o argymhelliad 2 oedd cael mwy o hyblygrwydd yn yr amseroedd teithio i ddysgwyr/myfyrwyr. Mae hwn wedi bod yn gais cryf gan fyfyrwyr.	Mae dysgwyr/myfyrwyr sydd yn defnyddio llwybrau cludiant cyhoeddus o dan dendr i'r Cyngor ar eu Tocyn Teithio 16+ yn parhau i gael teithio ar unrhyw amser ar y llwybrau rheiny, ond mae defnyddio Tocyn Teithio 16+ ar y llwybrau cludiant cyhoeddus

Mehefin 2014	<p>Er gwybodaeth, mae dysgwyr/myfyrwyr sydd yn defnyddio llwybrau cludiant cyhoeddus o dan dendr i'r Cyngor ar eu Tocyn Teithio 16+ yn barod yn cael teithio ar unrhyw amser ar y llwybrau rheiny. Fodd bynnag, dydy hynny ddim yn wir ar gyfer cludiant cyhoeddus masnachol. Mae defnyddio Tocyn Teithio 16+ ar y llwybrau cludiant cyhoeddus masnachol wedi'i gyfyngu i siwrne benodol ar ddechrau'r dydd a siwrne benodol ar ddiwedd y dydd (fel sydd ar fysiau coleg pur).</p> <p>Mae'r mater o sicrhau hyblygrwydd o ran amseroedd teithio wedi'i godi gyda'r Uned Gludiant, ond does dim cytundeb hyd yma ynglŷn â'r ffordd orau ymlaen o sicrhau amseroedd mwy hyblyg heb ychwanegu at gostau'r ddarpariaeth.</p>	<p>masnachol yn parhau i fod wedi'i gyfyngu i siwrne benodol ar ddechrau'r dydd a siwrne benodol ar ddiwedd y dydd (fel sydd ar fysiau coleg pur).</p> <p>Bydd Fforwm Defnyddwyr yn cael ei sefydlu (i gynnwys cynrychiolaeth o'r myfyrwyr) er mwyn trafod amodau'r Tocyn Teithio 16+. Ceisir rhaglennu cyfarfod o'r Fforwm Defnyddwyr cyn diwedd tymor yr haf.</p>
12b Ar sail y dystiolaeth a ganfuwyd yn ystod yr ymchwiliad craffu argymhellir y dylid ystyried cyfuniad o opsiynau. Opsiynau 3, 6 a 7 - newid i system tocynnau , trosglwyddo gwasanaeth cludiant i'r coleg a gweinyddiaeth tocynnau cludiant coleg i Grŵp Colegau Llandrillo Menai.	Gweler sylwadau ar 12b uchod.	Gweler sylwadau ar 12b uchod.

Peidio ystyried yr argymhellion hyn am y tro

Argymhelliad	Beth sydd wedi digwydd a phryd	Effaith y gweithredu
8 Dylid gosod mesuryddion gofal cwsmer pwrpasol ar gyfer y gwasanaeth	Dydy'r adnoddau ddim ar gael i weithredu ar hwn ar hyn o bryd.	
12d Dylid darparu benthyciadau ariannol i brynu cerbyd / beic modur yn ogystal er hwyluso mynediad at addysg bellach a hyfforddiant.	Does dim arian ar gael i'w roi ar fenthycyng ar hyn o bryd.	